

er rigtigt paa en Maade, men har ikke sin Grund i Laagsomhed ved Arbejdet, men deri, at Arbejdsraften i og for sig er lille, og at de enkelte Arbejder ofte afbrydes ved paatrængende nødvendige Arbejder andetsteds. Til Arbejder, der skulle udføres hurtigt og uden Afbrydelse, kunne Betjentene derfor ikke bruges og blive heller ikke brugte. — Jeg tror altsaa at burde hævde, at Betjentenes Benyttelse som Haandværkere til Fængslets eget Arbejde er naturlig og økonomisk.

Jeg en anden Retning har Belliggenheden i Forbindelse med den anden ovenfor fremhævede Omstændighed, Betjentenes Fritid, en væsentlig Betydning for Bedømmelsen af de fremsatte Anker. Til Afløsning af Betjente paa Fridage, i Sygdomsforfald og under Vortrejse med Fanger samt Haandværksbetjentene, naar de benyttes ved Professionen, maa der staves Mandstaf, som Betjentjenseten kan betros. Trangen til saadan Afløsning er tiltagen betydelig i den sidste halve Snes Aar dels paa Grund af tiltagende Sygelighed blandt Betjentene, hvoraf mange efterhaanden ere komne i en fremrykket Alder, dels paa Grund af Udvidelse af Fridagenes Antal. Medens der nogle Dage kun er Brug for slet ingen eller en enkelt Afløser, kan der til andre Tider, naar Keiser, Sygdom og Fridage stode sammen, være Brug for 4 eller 5. Det bemærkes, at Haandværksbetjentenes udvidede Anvendelse ved Professionen ikke har gjort et større Antal Reserverbetjente fornødent, idet de 3 Betjente, hvorom her er Tale, have faste Poster og derfor ogsaa tidligere maatte afløses af Reserver, hver Gang de benyttedes. Riber det enkelte Dage med at faa Tjenesten passet med de Reserverbetjente, der haves, blive Haandværkerne indtagne til Tjeneste som Betjente. Den udvidede Brug af Haandværkere har kun bevirket, at det af andre Grunde fornødne Antal Reserverbetjente bruges hyppigere, hvilket er en Fordel og hjælper til at holde paa Reserverbetjentene. De Mænd, der paataage sig Reserverbetjenesten, maa være boplatte lige i Nærheden, for at der hurtig kan komme Bud til dem, naar de behøves, og de maa have et andet Erhverv eller Arbejde, som de kunne leve af, naar de ikke ere i Tjeneste. Det viste sig efterhaanden mere og mere vanskeligt at staffe fornødent Reservermandstaf paa disse Betingelser, idet de paagældende ikke kunde staffe sig Arbejde i Mellemdagene, og naar de havde faaet Arbejde, ikke kunde forlade dette straks, naar det behøvedes. En stadig Skiften var Følgen heraf til største Stade for Tjenesten, og der øjnedes ingen anden Udvej end enten at begære 3 eller 4 faste Betjente til, hvilket vilde være baade kostbart og højt uheldigt, idet der ofte ikke var Brug for saa mange, eller at søge at staffe Reserverbetjentene saa meget Arbejde i Mellemdagene som Arbejdsraend paa Fængslet, at de kunde holdes til Huse. Da samtidig de store Byggearbejder begyndte, og senere Landbruget købtes, blev der efterhaanden Brug for en Del mere Arbejdsraft end tidligere, og det lykkedes at staffe Reserverbetjentene saa meget Arbejde paa Fængslet, at en fast Stof har kunnet bevares, hvoraf nogle efterhaanden ved Afgang ere gaaede over til faste Betjente. Denne Rekruteringsmaade af Betjente har vist sig særdeles god, og samtidig er der udrettet meget Arbejde, uden at den samlede Udgift til Reserverbetjeneste og Arbejde udgør mere end Halvdelen af, hvad 4 faste Betjente vilde have kostet. Med andre Ord, det trufne Arrangement har i dobbelt Henseende været heldigt for Fængslet, og samtidig har dette opfyldt en moralsk Pligt over for Reserverbetjentene. Naar der klages over Vdslen med Arbejdsraft, er dette derfor ganske ubeføjet. Naar der intet Arbejde har været, har Mandstabet maattet permitteres, og intet Arbejde, som ikke var fornødent eller havde sin berettigede Grund, er blevet udført, hvilket vil blive nærmere paavist nedenfor.

Jeg kommer nu til den 3dje af de oven for nævnte Omstændigheder, som har Betydning til Bedømmelse af Klagernes Berettigelse, navnlig de senere Aars omfattende Bygningsarbejder og Tilføi, hvortil Særbevilling er givet. I 1886 og 1887 udførtes en stor Del Arbejder i Fængslet og dets Omgivelser til Forøgelse af Brandsikkerheden og Slutningsmidlerne. Endvidere anlagdes en Spildevandsledning til Vejle Na. I 1888 indlagdes Varmeapparater i Kirken, Kontorene og Sygehuset og opførtes et nyt Pakhus. Næste Aar opførtes en ny Skolebygning for Fanger og en Overbygning over Portsløjen, anlagdes en ny Afslætningsperron ved Fængslets Sidespor og indrettedes 7 Receptionsceller i en Kælder under Sygehuset. I 1890 indkøbtes en Nabogaard med ca. 14 Tdr. Lands Tilliggende og anlagdes en ny Indkørselsvej til Fængslet. I 1891 repareredes østre Side af Ringmuren og indkøbtes en lille Naboejendom og indrettedes i dennes Hovedbygning en Embedsbolig for Forstalareren og et Skole-